

ÉNEKELJETEK AZ ÚRNAK!

Szerkesztette,
a foto-eredetiket készítette és jegyzetekkel ellátta:

DR. ALMÁSI MIHÁLY
CLEVELANDI LELKIPÁSZTOR

MAGYAR KERESZTYÉN ÉNEKESKÖNYV
(Evangéliumi, karácsonyi és gyermek-énekek)

Cleveland, Ohio, U.S.A.
1985

Kiadja az
AMERIKAI MAGYAR BAPTISTÁK KONFERENCIÁJA

Felelős kiadó:
DR. HARASZTI SÁNDOR
lelkipásztor, az AMBK elnöke

A kiadványt gondozta:
DR. ALMÁSI MIHÁLY
clevelandi lelkipásztor,
a "Tolle Lege" MIT elnöke

*Minden jog fenntartva,
beleértve a bárminemű eljárással való sokszorosítás jogát is.*

Copyright by Dr. Mihály Almási

Publisher:
**THE HUNGARIAN BAPTIST CONFERENCE OF THE
AMERICAN CONTINENT**

*Cleveland, Ohio, U.S.A.
1985*

ELŐSZÓ

Az amerikai magyar baptistáknak legalább 10 énekeskönyve jelent meg az elmúlt évtizedekben. A legfontosabbak köztük időrendi sorrendben a következők: **A hit hangjai**, 1918., **Dicséret**, 1927, **Dicséret**, 1939 (az ún. barna könyv), **Örömhangok**, **Ébresztő hangok**, 1932, **American-Hungarian Hymnal**, 1953 (az ún. zöld könyv), **Evangéliumi énekek**, 1974, **Zengjen az ének!**, 1974.

Utoljára (1974) a nagy tehetségű és nagy buzgóságú **Tóth Dániel** (Toronto) énekgyűjteménye jelent meg a Baptist Home Mission Board (Atlanta, GA) kiadásában és költségén. Tóth Dániel saját maga rajzolta a kottát és kaligrafikus gyöngybetűkkel írta le a szöveget. Az ő Evangéliumi énekei évtizedes hiányt pótolnak Magyar-Amerikában. Megtisztelő feladat volt ehhez a könyvhöz előszót írni. A könyv azóta elfogyott.

Dr. Almási Mihály clevelandi magyar baptista lelkipásztor nagy hiányt pótol, amikor az "ÉNEKELJETEK AZ ÚRNAK" c. kottás énekeskönyvet összeállította. Nem véletlenül adjuk karácsonyra ezt a könyvet az olvasó kezébe. Az itt közölt 37 énekből 7 karácsonyi. A karácsonyi üzenet volt az első evangélium, jó hír, amit az angyalok és a pásztorok hirdettek az első karácsonyestén. Nem karácsonyi tartalmú evangéliumi énekek is vannak ebben a könyvben, szám szerint 18. Gyermekeknak is szép számmal találhatók, összesen 10. Megtaláljuk a magyar Himnusz és a Szózatot.

Az énekgyűjtemény összeállításával Almási Mihály nemcsak az amerikai magyar baptista hívőknek óhajtott szolgálni, hanem minden magyarul éneklő hívőnek Amerikában, Kanadában és bárhol a világon.

Az itt található énekek legnagyobb része angolból való fordítás, angolszász dallammal. Néhányat maga Almási Mihály fordított, de egyéb jóismert fordítók nevét is megtaláljuk, mint pl. **Bretz Vilmosné**, **Gervich Amália**, **Kőrösi Béla**, **Gerzsenyi László**. Hozunk eredeti énekszövegeket is, angolszász dallamra.

Ez a gyűjtemény hézagpótló, már azért is, mert a még mindig használatban lévő **American-Hungarian Hymnal** és **Tóth Dániel** könyve nem kapható. Egyidőben a magyarországi protestáns énekeskönyvekben háttérbe szorultak az angolszász dallamok, az utóbbi években azonban ismét kezdik elfoglalni méltó helyüket a magyar evangéliumi keresztyének gyülekezeti éneklésében. Vannak természetesen nagyon szép magyar és nem angolszász dallamú magyar evangéliumi énekek. Itt kell megemlíteni a Szenczi Molnár Albert átköltésében megjelent és valamikor nagyon népszerű református zsoltár-énekeket. Ugyanítt említhető a magyar baptista "A hit hangjai" 10. kiadásában (1963) megjelent énekek nagy része.

Az Amerikai Magyar Baptisták Konferenciájának megalakulása óta (1980 augusztus) ez a könyv a 22. kiadványa. Ezeknek jó része Almási Mihály gondozásában jelent meg. Almási Mihály adta ki és gondozta a "TOLLE LEGE" Magyar Iratmissziós Társaság eddig megjelent 11 könyvét, 2 énekesfüzetet, 1 verseskönyvet, 2 teológiai tanulmányt, 2 vasárnapi iskolai verses füzetet, 1 jubileumi évkönyvet és most ezt az énekeskönyvet. Herjeczki Géza, torontói magyar baptista lelkipásztor két értékes könyvet szerkesztett (Rámai évkönyv, 1983., Magyar baptista tábor, Ráma, 1960—1975—1985). Engem az a megtiszteltetés ért, hogy több könyv anyagához hozzájárultam tanulmányokkal, cikkekkkel.

Almási Mihály nagy szorgalommal és hozzáértéssel összegyűjtötte és a fügelékben hozza néhány világszerte ismert és népszerű ének keletkezésének a történetét és egy tanulmányt az amerikai magyar baptisták énekeskönyveiről.

Remélni szeretnénk, hogy az "ÉNEKELJETEK AZ ÚRNAK" énekei és dallamai befogadásra találjanak az énekelni szerető magyarok között.

Atlanta, Georgia, 1985 karácsonyán

Dr. Haraszi Sándor
lelkipásztor, az AMBK elnöke

Reginald Heber, 1826.

Gerzsenyi Sándor

1. Szent vagy...

John B. Dykes, 1861.

1. Szent vagy, szent vagy, szent vagy fel - sé - ges Is - ten,
2. Szent vagy, szent vagy, szent vagy fel - sé - ges Is - ten,

Mind - ö - rök - ké Úr vagy és e - rőd vég - te - len.
Al - ko - tá - sod mind jó és mű - ved mind cso - dás.

Té - ged áld - va di - csér föl - dőn, é - gen min - den,
Ró - lad zeng az é - let vég - te - len szép rend - ben,

Nagy vagy, nem ért - het vé - ges ér - te - lem.
Nagy di - cső - sé - ged ö - rök - ké meg - áll.

Á - men.

2. Ó, jöjj dicső király!

Anonymous, 1757.

Felice de Giardini, 1769.

1. Ó, jöjj di - cső ki - rály! Lel - künk ma
 2. Jöjj tes - té lett I - ge, Légy é - le-
 3. Jöjj Szent Lé - lek Is - ten És töltsd be

Té - ged vár, Zen - gő da - lunk Ma - gasz - tal
 tünk fé - nye! Ma - gasz - ta - lunk! Jöjj, áldd meg
 lé - nyed - del Ű - res ma - gunk! Vi - ga - szod

és i - mád, Té - ged, az ég U - rát. Ó, jöjj di-
 né - pe - det Küldd ránk Szent Lel - ke - det! Ó, jöjj di-
 kí - sér - jen Min - den lé - pé - sünk - ben Ó, jöjj di-

cső Ki - rály! A szí - vünk vár!
 cső Ki - rály! A szí - vünk vár!
 cső Ki - rály! A szí - vünk vár! Ámen!

Ford.: Dr. Almási Mihály
 Cleveland, Ohio, 1983

3. Ō él!

Alfred H. Ackley, 1933.

Alfred H. Ackley, 1933.

1. Fel - tá - madt Jé - zu - som - nak szol - gá - lok, Ő a cél
2. A - mer - re né - zek, lá - tom a gon - dos, hű ke - zét.
3. Uj -jongj a - zért te szent nép, har - sog - jon é - ne - ked,

Ő itt van a vi - lág - ban, tu - dom, tu - dom, hogy él.
Bár szí - vem né - ha gyen - gül, de még - se csüg - ge - dek.
Jé - zus - nak a Ki - rály - nak ho - zsan - nát zeng - je - tek!

Lá - tom ke - gyel - me kar - ját, hal - lom sze - líd sza - vát,
Vi - har - ban, fer - ge - teg - ben a leg - drá - gább e - rő,
Ő min - de - nek re - mé - nye, úgy sen - ki nem sze - ret,

Si - et - ve jön, ha hí - vom, leg - hübb ba - rát.
Min - den ve - szé - lyen át visz, míg visz - sza jó.
Nincs ná - la sen - ki jobb, szebb, nincs ked - ve - sebb!

Ő él, Ő él, Űr Jé - zus ma is él. Be - szél ve - lem és

jár ve - lem a kes - keny ős - vé - nyen. Ő él, Ő él, Ő él, Ő él

vőt ho - zott ne - kem! Kér - ded, hon - nan tu - dom, hogy él! Mert él a szí - vem - ben!

4. Hull a vér a Golgotán

Almási Mihályné, 1970

W.A. MOZART

1. Hull a vér a Gol - go - tán, Át - szeg - zett kéz tár - va vár...

2. Osz - tály - ré - szem kár - ho - zat, Jé - zus ér - tem ál - do - zat.

3. Rút tö - vis - től vér - ző fő Lát - tán meg - lá - gyul a kő.

4. Hull a vér a Gol - go - tán... Ér - zem, ér - tem és re - ám.

Drá - ga ár ez bú - nő - mért Ó, ha - jolj meg bú - nös térd!

5. Jézus, Te Drága

Anonymous

Münster Gesangbuch, 1677;

1. Jé - zus, Te Drá - ga, Ég és Föld Ki - rá - lya,
 2. Oly szép a zöld er - dő, Il - la - tos a rét, me - ző,
 3. A nap - fény é - kes És a Hold is fé - nyes.
 4. Jé - zus, Te Drá - ga, Ég és Föld Ki - rá - lya,

Ó, Is - ten Egy - szü - lött Fia! Áld - lak, di - csér - lek,
 Ha a ta - vasz meg - ér - ke - zett. Ám Jé - zus még szebb:
 Fenn ra - gyog - nak a csil - la - gok. Ám Jé - zus még szebb:
 Ó, Is - ten Egy - szü - lött Fia! Áld - lak, di - csér - lek,

Vár - lak, sze - ret - lek ... Te vagy szí - vem bol - dog - sa - ga.
 Bé - ké - sebb, cse - de - sebb ... Ó ko - pog - tat most szí - ve - den.
 Fé - nye - sebb, ked - ve - sebb ... Vár - ja, hogy szí - ved át - a - dod.
 Hí - ven kö - vet - lek ... É - le - tem hú Meg - vál - tó - ja. Ámen.

Először megjelent A KÜRT 1985 márciusi számában

Ford.: Dr. Almási Mihály
 Louisville, Kentucky
 Southern Baptist Seminary, 1984

6. Biztosan visszajön Jézus

Dr. Almási Mihály, 1975

KÁNON

1.
 Biz - to - san visz - sza - jön Jé - zus, Le - het, hogy nem so - ka - ra.
 Meg - ál - lunk e - lőt - te cse - den - ben, Tisz - ta fe - hér ru - há - ban.

2.
 Az Úr té - ged is kar - ját ki - tár - va vár.
 Add át szí - ve - det e - gé - sen Né - ki már!

7. Ó, mily jó...

Louisa M. R. Stead, c. 1882.

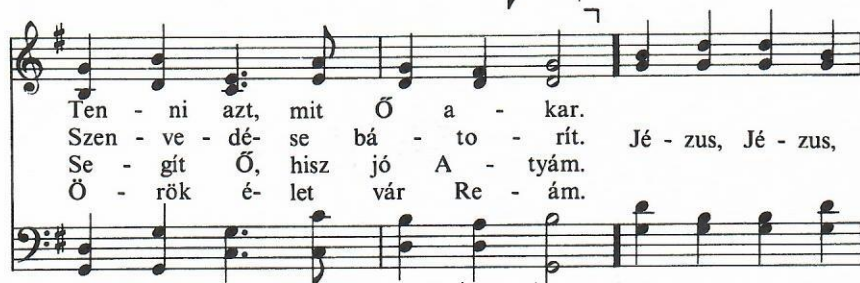
William J. Kirkpatrick, 1882.

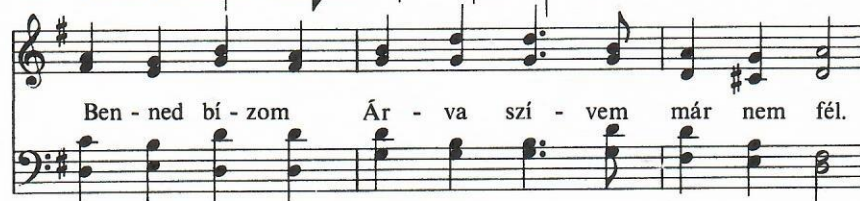
1. Ó, mily jó az Úr - ban bíz - ni, Ve - le jár - ni
2. Ó, mily jó az Úr - ban bíz - ni, Drá - ga vé - re
3. Ó, mily jó az Úr - ban bíz - ni, Ö - röm, bé - ke
4. Bol - dog szív - vel bí - zom Ben - ned Drá - ga Jé - zus,

min - den nap; Szent ígé - re - té - ben hin - ni,
meg - tiszt - tít; Gol - go - tá - ra el - kí - sér - ni —
á - rad rám; Gon - dot, bút e - lé - be vin - ni —
Úr, Ki - rály; Ke - zed ál - dott, el nem en - ged:

Ten - ni azt, mit Ő a - kar.
Szen - ve - dé - se bá - to - rít. Jé - zus, Jé - zus,
Se - gít Ő, hisz jó A - tyám.
Ö - rök é - let vár Re - ám.

Ben - ned bí - zom Ár - va szí - vem már nem fél.

Ál - dott Jé - zus, hű Meg - vál - tóm Ér - tem hullt a drá - ga vér.

Ford.: Dr. Almási Mihály
Louisville, Kentucky
Southern Baptist Seminary, 1984

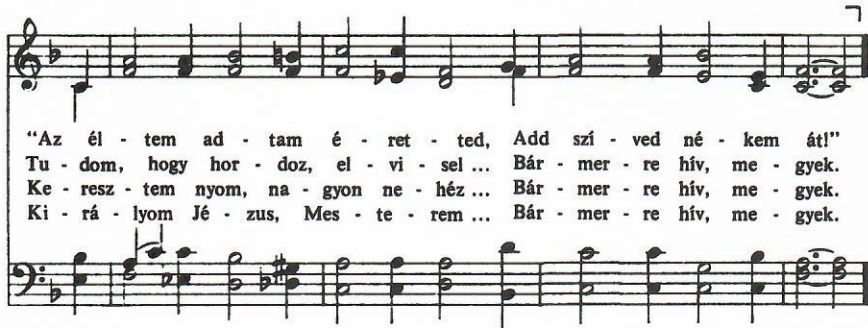
8. Bármerre hív, megyek

B. B. McKinney, 1936.

B. B. McKinney, 1936.

1. "Vedd vál - lad - ra ke - resz - te - det!" — Így szól az Úr hoz - zám.
 2. Ő vont ma - gá - hoz oly kö - zel, Se - gít ál - dó ke - ze.
 3. Nem ré - mít árny vagy szen - ve - dés, Taj - té - koz - hat ten - ger,
 4. A szí - vem, él - tem, min - de - nem Ő - vé, ki úgy sze - ret.

"Az él - tem ad - tam é - ret - ted, Add szí - ved né - kem át!"
 Tu - dom, hogy hor - doz, el - vi - sel ... Bár - mer - re hív, me - gyek.
 Ke - resz - tem nyom, na - gyon ne - ház ... Bár - mer - re hív, me - gyek.
 Ki - rá - lyom Jé - zus, Mes - te - rem ... Bár - mer - re hív, me - gyek.

Bár - mer - re hív, me - gyek. Bár - mer - re hív me - gyek.

Hisz Jé - zus oly na - gyon sze - ret, Bár - mer - re hív, me - gyek.

Először megjelent A KÜRT 1985 áprilisi számában

Ford.: Dr. Almási Mihály
 Louisville, Kentucky
 Southern Baptist Seminary, 1984

9. Bíz rá magad!

Almási Mihályné

W.S. Weeden, 1896

1. Jé - zus vé - re Hó - fe - hér - re Mos - ta bú - nös lel - ke - met.
 2. Jé - zus vé - re Drá - ga bé - re Min - den bú - nös lel - ké - nek.
 3. Bű - nőd é - get, Fáj a vét - ked? Mért vá - ratsz ma - gad - ra még?

Szí - vem é - ke É - gi bé - ke, Drá - ga vé - re á - rán lett.
 Té - pett, ron - gyos Bűn - től fol - tos Lé - lek új - ra fe - hér lesz.
 Szí - ve nyit - va, Bol - do - gít - na, Vár bo - csá - nat ná - la rég.

Bíz Re - á ma - gad! Bíz Re - á ma - gad! Jé - zus el - fo - gad Jé - zus el - fo - gad

Üd - vöt í - gér, Menny - be kí - sér, Vé - gig hű ma - rad.

10. Az Úr vezet

Joseph H. Gilmore, 1862.

William B. Bradbury, 1864.

1. Az Úr ve - zet — mély biz - ta - tól Sze - líd sza - va vi - gasz - ta - ló.
 2. Zord té - len át, mély éj - je - len, Vi - rá - gos, nyá - ri ré - te - ken,
 3. Ó, Jé - zus, kér - lek, ne en - gedd, Hogy Té - ged el - ve - szít - se - lekl!
 4. Ha föl - di ú - tam vé - get ér, Meg - nyí - lik szá - mom - ra az ég,

Ha hí - vom, vá - rom, jön ve - lem, Szent kar - ja vé - dőn át - ö - lel.
 Taj - té - ko - zó, vad ten - ge - ren Nem fé - lek, mert az Úr ve - lem.
 Fogd hát e - rő - sen ke - ze - met, Óvd meg a bűn - től szí - ve - met!
 És vár re - ám a ko - ro - na... Ve - zet az Úr, ve - zet ha - za.

Ő megy e - lől, én kö - ve - tem, Nem tart - hat visz - sza sem - mi sem.

Mín - den ve - szé - lyen át - se - gít. Az Úr ve - zet, ez bol - do - gít.

Először megjelent A KÜRT 1985 májusi számában

Ford.: Dr. Almási Mihály

Louisville, Kentucky

Southern Baptist Seminary, 1984

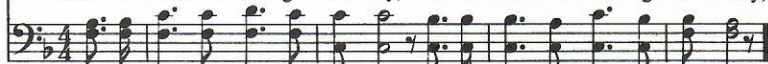
11. Követem őt

E. W. Blandy, c. 1890.

J. S. Norris, c. 1890.

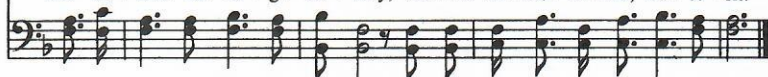
1. Hal - lom Jé - zus hí - vó sza - vát Hal - lom Jé - zus hí - vó sza - vát:
 2. Szen - ve - dé - sek, kí - nok kö - zött, Szen - ve - dé - sek, kí - nok kö - zött,
 3. Ha - lál ré - vén Ő ve - zet át, Ha - lál ré - vén Ő ve - zet át,
 4. Int fe - lém az É - gi Ki - rály, Int fe - lém az É - gi Ki - rály,

Kö - ve - tem Őt, bár - ho - va hív, Kö - ve - tem Őt, bár - ho - va hív,
D.C. for Refrain

Hal - lom Jé - zus hí - vó sza - vát: "Vedd ke - resz - ted! Si - ess, vár - lak én!"
 Szen - ve - dé - sek, kí - nok kö - zött, Ve - le me - gyek, me - gyek bár - ho - vá.
 Ha - lál ré - vén Ő ve - zet át, Ve - le me - gyek, me - gyek bár - ho - vá.
 Int fe - lém az É - gi Ki - rály, Sze - líd sze - me kí - sér, bá - to - rit.

Kö - ve - tem Őt, bár - ho - vá hív, Ér - zem, ve - zet, ke - ze át - ka - rol.

Ford.: Dr. Almási Mihály
 Cleveland, Ohio, 1983

12. Adj Uram, ma új szívet!

Szak Antal, 1984.

W.A. MOZART

1. Adj, U - ram, ma új szí - vet, Mely hoz - zád hű, és sze - ret,
 2. Ím, a szí - vem meg - nyí - tom, Lakj te ben - ne, Jé - zu - som!
 3. Minden ál - dás kút - fe - je, Szí - vem vá - gyát tölt - sed be!
 4. Zengek há - la - é - ne - ket, Min - dig ál - dom szent ne - ved.

Jó - nak vá - gya hat - ja át, Hogy - ha hí - vod hall - gat rád.
 Bű - ne - it ha el - ve - szed, Temp - lo - mod - dá így le - het.
 Őntsd re - ám Szent - lel - ke - det, Né - z - zen rám ör - ző sze - med!
 Mily boldog - ság én - ne - kem Ben - ned él - ni szün - te - len!

A Billy Graham evangélikáció éneke. Budapest-Sportsarnok, 1985. szept. 22.
 Először megjelent a BÉKEHÍRNÖK 1985. szept. 22-i számában.

13. Vándorútam...*

Dr. Mike Károly

Oscar Ahnfelt.

1. Ván - dor - ú - tam ál - mo - doz - va já - rom, Lel - ke-
 2. Kőd - be tűnt a szí - vem tar - ka rét - je, Bá - na-
 3. Gol - go - tán hullt ér - tem is szent vé - red, Ér - tem
 4. Éj - sza - kán már nem ke - rül az á - lom, Min - den

men bo - rong a fáj - da - lom. Éj - sza - kán is el - ke-
 tom az é - gig tor - nyo - sul. Zord ma - gány - ban kín - zó
 hord - tál tö - vis - ko - ro - nát. Szi - ved vé - re im ke-
 gon - dom Né - ked át - a - dom. Ván - dor ú - tam, Jé - zus,

rül az á - lom, Ak - kor is a szí - vem fáj - la - lom.
 éj ső - tét - je Szi - vet té - pő mó - don rám bo - rul.
 gyel - met hir - det, Le - fi - zet - ted bű - nöm nagy dí - ját.
 Ve - led já - rom, Tu - dom, Ná - lad kész a szá - na - lom.

1—2. Lásd U - ram, hogy bű - nöm, mint a ten - ger, Né - ha
 3—4. Mert lát - tad, hogy bű - nöm, mint a ten - ger, Né - kü-

majd - nem ősz-sze ros - ka - dok! Nézd, előtt - ted áll egy
 led, hogy ősz-sze - ros - ka - dok. Ke - gyel - med - be el - me-

bú - nös em - ber, Szánj meg ó, bár mél - tó nem va - gyok.
 rül a lel - kem, Té - ged di - csér már é - le - tem! Ámen!

14. Így szól ma tehozzád Jézus

Domján János, 1971.

KÁNON

1.
 Így szól ma te-hoz-zád Jé - zus: É - le-tem ad - tam ér - ted.

2.
 — Még ma vá - la - szolj, Ke-zé-be tedd le él - ted!

*A Billy Graham evangélizáció éneke. Budapest-Sortcsarnok, 1985. szept. 22.
 Először megjelent a BÉKEHÍRNÖK 1985. szept. 22-i számában.*

15. Nagy a Te hűséged

Thomas O. Chisholm, 1923.

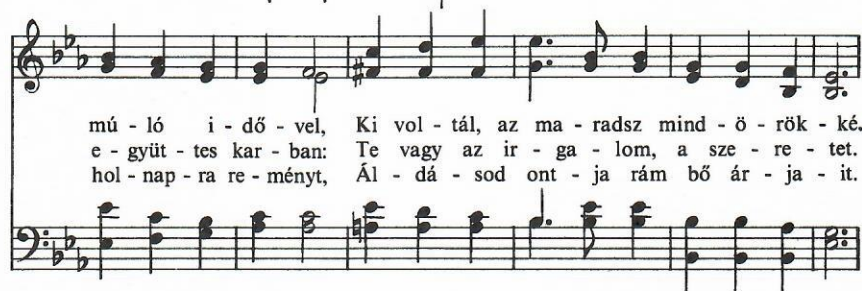
William M. Runyan, 1923.

1. Hű - sé - ged vég - te - len, A - tyám, nagy Is - ten, El - hat a
 2. A tél, a nyár, az ősz, a fes - lő ta - vasz, A nap, a
 3. El - tör - lőd bú - nő - met, bé - ke leng kö - rül, Ve - lem vagy

mély - be s az e - gek fő - lé, Ir - gal - mad nem fogy a
 hold s a nagy csil - lag - se - reg, Ezt zen - gi szűn - te - len
 s lé - nyed úgy meg - vi - dá - mít; E - rőt adsz má - ra, a

mú - ló i - dő - vel, Ki vol - tál, az ma - radsz mind - ő - rök - ké.
 e - gyüt - tes kar - ban: Te vagy az ir - ga - lom, a sze - re - tet.
 hol - nap - ra re - ményt, Ál - dá - sod ont - ja rám bő ár - ja - it.

Hű - sé - ged vég - te - len, Hű - sé - ged vég - te - len,

Min - den nap új ál - dás á - rad re - ám, Hi - á - nyom pó - to - lod

Ford.: dr. Gerzsenyi László

16. Ó, drága kegyelem

John Newton, 1779

Virginia Harmony, 1831;
Edwin O. Excell, 1900.

1. Cso - dá - lom Jé - zus nagy ke - gyét, Mely né - kem is elég.
2. Meg - é - rin - tet - te szí - ve - met, Át - vet - te ter - he - met.
3. A szí - vem né - ki szen - te - lem, Nem ré - mít bár - mi vész...
4. Ha majd az Úr - hoz ér - ke - zem, Az é - gi hon - ba fel,

Ó rám - ta - lált, hoz - zám be - tért, Di - csé - rem szent ne - vét.
Hit - tem ben - ne, s most é - nek - lem: Ó, drá - ga ke - gye - lem!
Se - gít az é - gi ke - gye - lem, Ve - zet ha - zám fe - lé.
Ö - rök - re zen - gem é - ne - kem: Ó, drá - ga ke - gye - lem! Ámen!

Először megjelent A KÜRT 1985 februári számában

Ford.: Dr. Almási Mihály
Louisville, Kentucky
Southern Baptist Seminary, 1984

17. Ha Jézustól nyerted békéd

Almási Mihályné

Albert A. Ketchum, 1923.

1. Ha Jé - zus - tól nyer - ted bé - kéd, Vi - gyázz rá, ne té - ko -
 2. Ha é - gi mér - le - gen mér - ték, Na - pon - ként pró - bál - ják

zold! Ö - rök i - dőt ál - ló ér - ték, Űd - vőt rejt
 bár, Ál - lan - dó lesz mé - gis bé - kéd, Nem ér - het

bol - dog - szá - got. Bé - kés lesz a szí - ved, há - zad,
 tar - tó - san kár.

Bé - ké - ben él a csa - lád. Jé - zus, a bé - ke ki -

rá - lya, Meg - tart - ja a sza - vát.
 a sza - vát.

18. Ó, Betlehem kis városa...

Phillips Brooks, 1868.

Lewis Redner, 1868.

1. Ó, Bet - le - hem kis vá - ro - sa, Mily csend - ben fek - szel ott!
2. Ó, Bet - le - hem szent Gyer - me - ke, Hoz - zánk Te szállj ma le!

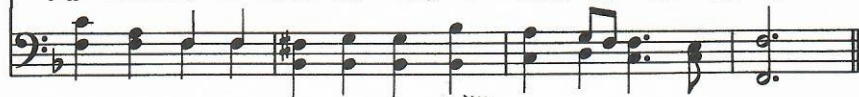
Á - lom - ta - lan me - ző fe - lett A né - ma csil - la - gok.
Vesd ki a bűnt, szü - less ma meg, Lépj már be szí - vünk - be!

De zord ut - cá - don tűnt fel Ö - rök - ké tar - tó fény. Ez
Most is cseng, mit az é - gi An - gyal - kar é - ne - kel: Ó

é - sza - - kán va - ló - ra vált Ben - ned min - den re - mény.
jőjj hoz zánk, ve - lünk ma - radj, U - runk, Im - má - nu - el!

Ford.: Kőrösi Béla

19. Egy fényes, téli éjszakán...

Edmund H. Sears, 1849.

Richard S. Willis, 1850.

1. Egy fé - nyes, té - li éj - sza - ka Ím meg - csen - dül a lég,
 2. A csil - lag fé - nyes éj - sza - kán Az é - nek mesz - sze száll.
 3. Sok év múl - tán ez éj - sza - kán Most né - ked szól a hír:
 4. A csil - lag fé - nye már ki - hunyt, A Gyer - mek fel - nőtt már.

És an - gyal - kó - rus har - sog - ja Az ég ü - ze - ne - tét:
 He - gyek völ - gyek vissz - han - goz - zák: Üdv Né - ked, nagy Ki - rály!
 Bűn - ter - he - id - del jőjj Hoz - zá, Meg - vál - tód té - ged hív.
 A hár - fa hang - ja el - csi - tult, Az Úr jön, mint Ki - rály!

"E föl - dön bé - kes - ség le - gyen Az i - gaz em - ber - nek!
 "Di - cső - ség le - gyen Is - ten - nek, Bé - kes - ség em - ber - nek!"
 A csil - lag fé - nye in - te - get, A hár - fa lá - gyan peng.
 Va - ló - di bé - két Ő te - remt, Mit vár a föld s az ég.

A Mes - si - ás meg - ér - ke - zett, Di - cső - ség Is - ten - nek!"
 Így zeng an - gya - lok kó - ru - sa, Peng az a - rany hár - fa.
 Ne várj, add Né - ki szí - ve - det, Fo - gadd a gyer - me - ket!
 Add Né - ki e - gész é - le - ted, Ezt tő - led vár - ja rég.

Ford.: Dr. Almási Mihály
 Louisville, Kentucky
 Southern Baptist Seminary, 1984

20. Örvendj világ!

Psalm 98.

Isaac Watts, 1719.

George Frederick Handel

Lowell Mason, 1839.

1. Ím jó az Úr, ör - vendj vi - lág! Fo - gadd őt szí - ve - sen!
 2. Ím jó az Úr, Meg - vál - tód Ő, Fo - gadd hát szí - ve - sen!
 3. Bűn, fáj - da - lom re - ád nem vár, Nem ré - mít a ha - lál.
 4. Ím jó az Úr, a Mes - si - ás, Ke - gyel - me vég - te - len.

Ké - szítsd lel - ked, szí - ved add át!
 Hegy, völgy, er - dő, pa - tak, me - ző
 Ál - dást oszt Ő, a nagy Ki - rály,
 Le - jött hoz - zánk, a föld - re szállt.

Az ég és föld zeng - jen, Az ég és föld zeng - jen,
 Szép kar - ban éne - kel, Szép kar - ban éne - kel,
 Bűn át - ka mesz - sze száll, Bűn át - ka mesz - sze száll,
 Sze - re - te - te cso - dás, Sze - re - te - te cso - dás,

1. Az ég és föld zeng - jen, Az ég és föld

Az ég és föld ör - ven - dez - zen!
 Szép kar - ban e - gyütt é - ne - kel.
 Bűn át - ka mesz - sze mesz - sze száll.
 Az Úr sze - re - te - te cso - dás.

zeng - jen,

Ford.: Dr. Almási Mihály
 Louisville, Kentucky
 Southern Baptist Seminary, 1984

21. Halld, mint zengi...

Charles Wesley, 1739,

Felix Mendelssohn. 1840;

1. Halld mint zen - gi an - gyal hír - nők: "Di - cső - ség az Is - ten - nek!
2. El hagy - ta a föl - det ér - tünk, El az é - gi szép ha - zát.
3. Üdv Né - ked, I - gaz - ság Nap - ja, Bé - kes - ség Fe - je - del - me!

Bé - kes - ség le - gyen a föl - dőn Min - den i - gaz em - ber - nek!"
Kis - gyer - mek ké lett, s hogy él jünk, Vál - lal - ta a kín - ha - lált.
Fény és é - let Tő - led á - rad Lel - künk vé - del - me - zője.

Őr - ven - dez - zen min - den nem - zet, Krisz - tus Jé - zus meg - szü - le - tett,
El - tö - ről - te bú - ne - in - ket, Be - kö - töz - te se - be - in - ket,
Tud - juk, nem vagy gyen - ge gyer - mek, S ké - szí - ted né - künk a Meny - nyet,

Egy sze - gény ki - csiny he - lyen Őr - zi ál - mát Bet - le - hem.
Áld - juk hát most Őt e - zért, Szent ne - vé - re di - cső - ség!
Ál - dunk Té - ged nagy Ki - rály, Szi - vünk - lel - künk Té - ged vár.

Egy sze - gény ki - csiny he - lyen, Őr - zi ál - mát Bet - le - hem.
 Áld - juk hát most Őt e - zért, Szent ne - vé - re di - cső - ség!
 Ál - dunk Té - ged nagy Ki - rály, Szi - vünk - lel - künk Té - ged vár.

Ford.: Dr. Almási Mihály
 Louisville, Kentucky
 Southern Baptist Seminary, 1984

22. Karácsonyi ima

Anonymous

W. J. Kirkpatrick

1. Mesz - sze, egy já - szol - ban, szé - nán pi - hent meg A
 2. Bá - rány - kák bé - get - nek, s Ő fel - ép - redt már, A
 3. Jöjj hoz - zám Őr Jé - zus, és ma - radj ve - lem, Légy

ki - csiny Őr Jé - zus pu - ha ágy he - lyett. Ra -
 ki - csiny Őr Jé - zus még - sem sír - do - gál. Sze -
 kö - zel hoz - zám, és sze - res - sél en - gem! Min -

gyo - gó csil - la - gok le - néz - tek reá, A -
 ret - lek Őr Jé - zus! A menny - ből nézz rám, Őr -
 den kis - gyer - me - ket áldj meg ke - zed - del, Ké -

mint ott szen - der - gett csend - ben a szé - nán.
 köd - jél fe - let - tem e szent éj - sza kán!
 szíts és ve - zess a menny - be, Hoz - zád el!

Ford.: Bretz Vilmosné

23. Csilingel a csengő

James Pierpont

Norman Lloyd

Allegro

mf *F* *Bb*

1. Hal - kan hull a hó, Su - han a vi - dám szán - kó.

mf

Gm *C7* *F*

Er - dőn, me - zőn túl Zeng az e - gész út.

Bb

Csen - gő csi - lin - gel, Min - den é - ne - kel, Az

Gm *C7* *F*

ő - röm mesz - sze száll És re - pül csil - log - va a szán.

F

Csi - lin - gel a csen - gő, Zeng az e - gész út!

C7 F G7 C7

Az Úr Jé - zus meg - szü - le - tett, Zűg a ha - rang, zűg, —

F

Csi - lin - gel a csen - gű Zeng az e - gűsz űt!

C7 F C7 F

Az Úr Jé - zus meg - szű - le - tett, Zűg a ha - rang, zűg!

Ford. Dr. Almási Mihály
Szigetszentmiklűs, Magyarország, 1980

24. Ki ez a kisgyermek?

Em D G D C- Em Am B Em

1. Ki az, ki o - lyan é - de - sen Pi - hen Má - ri - a szí - vén? Kit
 2. Mi - ért lett Jé - zus oly sze - gény, Hogy bá - rá - nyok közt éb - red? Mi-
 3. A Jé - zus Krisz - tus jász - lá - nál Sze - gény és gaz - dag tér - del. Ki-

D G D C- Em Am B Em

é - gi an - gyal - kar di - csér És pász - to - rok tisz - tel - nek?
 ért nincs gló - ri - a fe - jén? Én - ér - tem és te - ér - ted!
 csiny és nagy üd - vőt ta - lál A gyer - mek - kel szí - vé - ben.

Bm G D C- Em Am B

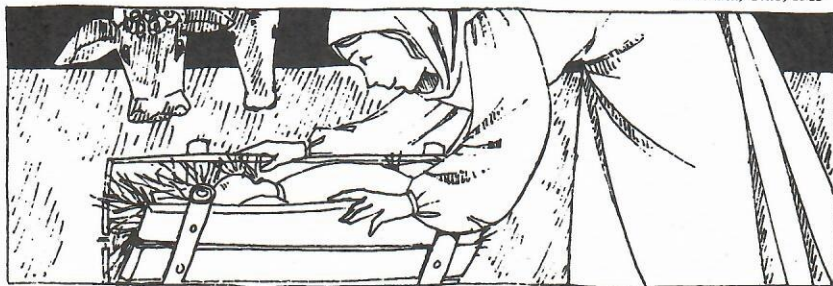
Jé - zus az Úr, Ki - rály, Kit pász - - tor és an - gyal di - csér.
 Kí - nos ke - reszt - ha - lál Lesz ré - sze ér - tem s é - ret - ted.
 Fel, fel! In - dul - junk hát Mind - nyá - jan a Ki - rály e - lé!

Bm G D C- Em Am B Em

Jöjj, si - ess, rád is vár És bo - rulj lá - ba elé!
 Jász - lá - ból nem so - ká Ke - reszt lesz, s om - lik vé - re.
 Fel, fel! Ad - junk há - lát, S ta - lál - junk Ná - la bé - két!

Traditional English Tune, "Greensleeves"

Ford.: Dr. Almási Mihály
 Cleveland, Ohio, 1983

25. A teremtés

Almási Mihályné

Johnie B. Wood

1. Szólt az Úr, s öm - lött a fény, És
 2. Szólt az Úr, s ál - dás ö - möl. A
 3. Min - dent Ő, az Úr adott. Le-

lett nagy ál - dás szer - te - szét. Há - lás szí - vünk
 fű - ben, fá - kon tün - dö - köl Kis vi - rág, pom-
 gyen sza - vá - val al - ko - tott. Áld - ja hát gyer-

e ke - gyért, I - mád - juk Őt e - zért!
 pás gyü - mölcs... Oly jó az Úr, oly bölcs!
 mek - szí - vünk Jó A - tyánk, Is - te - nünk!

26. Dicsérd Istenünket!

Henry Williams Baker

Arr. by J. Wilkes

1. Di - csérd, di - csérd az U - rat,
 2. Ő al - kot - ta a Na - pot,
 3. E - züst fé - nyű szép Hold - ja

Zengj Né - ki di - csé - rő dalt!
 Szá - má - ra pá - lyát sza - bott.
 Fényt hint é - ji u - tad - ra

Mert ke - gyel - me

Vég - te - len, Bíz - hatsz Ben - ne szűn - te - len.

Ford.: Bretz Vilmosné

27. Aludj, kis mag!

Almási Mihályné

William G. Oglevee

softly

1. A - ludj, a - ludj kis mag, Míg elő - hív a Nap!
 2. Táp - lál csend - ben az Úr, Sze - ret és gon - dol rád,
 3. A - ludj, s éb - redj az - tán, Szé - píts és íze - síts!
 4. A - ludj, a - ludj kis mag, Míg elő - hív a nap!

brightly

Ál - dás csak úgy le - hetsz, Ha Rá - bí zod ma - gad.
 Várd hát hí - vó sza - vát, Hogy ka - lást bí - zon rád!
 Is - ten gon - do - la - tát Hí - en be - tel - je - sítsd!
 Ál - dás csak úgy le - hetsz, Ha Rá - bí - zod ma - gad.

28. Ott van egy zöldelő halom...

Cecil Frances Alexander

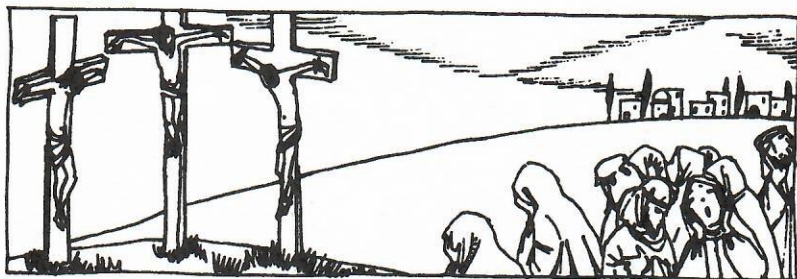
W. Horsley

1. Ott van egy zöl - de - lő ha - lom, A
 2. Nem tud - juk mi el - gon - dol - ni, Mily
 3. Ő meg - halt, hogy mi é - le - tet, Űd-
 4. Nem volt más e - lég jó ah - hoz, Hogy
 5. Ő na - gyon na - gyon sze - re - tett! Sze-

Vá - ros fa - lán túl, Hol füg - gött ég és
 fáj - dal - mat hor - dott, De hisz - szük, tud - juk,
 vőt nyer - jünk Ben - ne, Az Ő drá - ga vé -
 fi - zes - sen ily árt, Csak Ő tud - ta ki -
 res - sük mi is Őt! Higy - jünk vé - ré - ben,

föld kö - zött Az ér - tünk meg - halt Úr.
 hogy ér - tünk, Bű - ne - in - kért volt ott.
 re á - rán Menny - be jus - sunk vég - re.
 nyit - ni a Menny - ka - pu la - kat - ját.
 s szol - gál - juk, A - míg ad kegy - i - dőt!

Ford.: Bretz Vilmosné

29. Szántjuk a földet

Jane Montgomery Campbell

J. A. P. Schulz

1. Szánt - juk a föl - det s hint - jük A jó ma - got be - le,
2. Min - de - nért ad - junk há - lát, A - mi jó, a - mi szép,

De ál - dást rá az Úr ad, Küld e - sőt, nap - fényt le.
A ve - té - sért, a - ra - tá - sért És jó e - gész - sé - gért!

Té - len hó - ta - ka - ró - val Fe - di be a ve - tést.
Fo - gadd el a - ján - dé - kunk, A - mit most ál - do - zunk:

Szel - lõ - vel, nap - su - gár - ral Küld ál - dást szer - te - szét.
A - lá - za - tos, hű szí - vet, Há - lás él - tet ho - zunk.

KAR

Min - den jó a - ján - dék On - nan fe - lül - ről ért, Kö -

szönd meg hát És adj há - lát E nagy sze - re - te - tért!

Ford.: Bretz Vilmosné

30. Azt gondolom

Mrs. Jemima Luke

Greek Air

1. Ar - ra gon - do - lok, mi - kor azt ol - va - som, Hogy
2. Ó, de sze - ret - tem vol - na én ott len - ni, A-
3. Bár lát - hat - tam vol - na szép nyá - jas ar - cát, És

Jé - zus itt lenn a föl - dőn járt: Hogy úgy hí - vo - gat - ta a Ki csi -
zok - kal a kis - gyer - me - ke - kel, A - kik - nek a fe - je - re, Kezét
hal - lot - tam vol - na Őt szól - ni: "Ne tilt - szá - tok el ő - ket, A ki -

nye - ket nyá - já - ba, Mint a pász - tor a gyen - ge bá - rány - kát.
ál - dón he - lyez - te,, Drá - ga kar - já - val szí - vé - re ölelt!
csi gyer - me - ke - ket, En - ged - je - tek ő - ket hoz - zám jön - ni"!

Ford.: Bretz Vilmosné

31. Isten-szeretet

Maria Straub

S.W. Straub

1. Is - ten lát - ja a le - e - sett Pa - rá - nyi ve - re - bet,
2. Ha Is - ten így sze - re - ti a Pa - rá - nyi ve - re - bet,

Nem ke - rü - li el fi - gyel - mét, Ami - kor le - e - sett.
Tu - dom, hogy en - gem is sze - ret, Ki - csi kis - gyer - me - ket.

KAR

En - gem is sze - ret en - gem is, Tu - dom, na - gyon sze - ret.

Sze - re - ti ő a ki - csi - ket, Így en - gem is sze - ret.

Megjegyzés: A "KAR" rész énekelhető úgy, hogy más-más gyerekek éneklék az egyes értelmi szakaszokat! 1. Engem is szeret; 2. engem is; 3. Tudom, nagyon szeret; Együtt: Szereti Ő...

Ford. Bretz Vilmosné

32. Minden gyönyörű

Cecil Frances Alexander

W. H. Monk

1. Min - den nyí - ló vi - rá - got, Csi - cser - gő kis - ma - dárt, -
 2. Fent bí - bor - szí - nű csú - csok, A - lant a gyors fo - lyó, -
 3. A hi - deg té - li szél és Ér - le - lő nyá - ri fény, -
 4. Sze - met a - dott, hogy lás - sunk, Aj - kat, hogy mond - juk el, -

Pom - pás il - lat - tal, szín - nel Az Úr az, ki el - lát.
 A nap - le - men - ti bí - bor Ke - zé - től ra - gyo - gó.
 Mo - soly - gó al - ma, szó - ló Ke - zé - ről zúg, be - szél.
 Az A - tya nagy jó - sá - gát, A - mit ve - lünk mű - vel.

KAR

Ő tett min - dent így szép - pé, Kis te - remt - ményt s na - gyot,

Min - den gyö - nyö - rűt, szé - pet Is - te - nünk al - ko - tott.

Ford.: Bretz Vilmosné

Charles Wesley
Almási Mihályné

33. Imádság

Parish Choir, 1851

1. Drá - ga Jé - zus te - kints le, Nézz re - ám kis gyer - mek - re!
2. Kér - lek, gon - dolj én - re - ám, Jár - jam ú - tad i - ga - zán!

Hív - lak, kér - lek, se - gíts meg, Hadd le - gyek jó gyer - me - ked!
Öv - jon át - szeg - zett ke - zed, Hadd le - gyek jó gyer - me - ked!

34. Esti imádság

Sabine Baring-Gould

Sabine Baring-Gould

1. Vé - ge van a nap - nak, Kö - ze - leg az éj.
2. Csil - la - gok őrt áll - nak A ső - tét fe - lett.
3. Adj pi - he - nést Jé - zus A fá - rad - tak - nak,
4. An gya - la - id ő - r zón Vi - gyáz - za - nak rám,

Az éj sza - ka ár - nya Mind kö - ze - lebb ér
Vi - rág, ma - dár, ál - lat Bé - kén szen - de - reg.
Ál - dá - sod - dal huny - ják Szem - pil - lá - i - kat!
Fe - hér szár - nyai - kat Te - rít - ve re - ám.

35. Szózat

Vörösmarty Mihály

Egressy Béni

Andante maestoso (♩ = 60)

Hazád-nak ren - dü-let - lenül légy hí - ve, óh ma - gyar,

Hazád-nak ren - dü-let - lenül légy hí - ve, óh ma - gyar,

Bölcsőd az s majdan sí - rod is, mely á-pol s el - ta - kar. A nagy vi-lá-

Bölcsőd az s majdan sí - rod is, mely á-pol s el - ta - kar. A nagy vi-lá-

gon e ki - vül Nin - csen szá - mod - ra hely;

gon e ki - vül Nin - csen szá - mod - ra hely;

Aldjon, vagy ver-jen sors ke-ze, Itt él - ned, él - ned, hal-nod kell!

Aldjon, vagy ver-jen sors ke-ze, Itt él - ned, él - ned, hal-nod kell!

36. Hóvirág*

OSCAR HAMMERSTEIN

RICHARD RODGERS

Moderato

Zongora

The piano introduction is in 3/4 time, marked Moderato. It begins with a series of chords in the right hand and a steady eighth-note bass line in the left hand. The dynamics start piano (p) and gradually increase to a crescendo, ending with a ritardando (rit.) marking.

Lassan, kifejezően

1. Kis fe - hér hó - vi - rág
2. Kis fe - hér hó - vi - rág

The first line of the song is in 3/4 time. The vocal melody is in the treble clef, and the piano accompaniment is in the bass clef. The tempo is marked 'Lassan, kifejezően' (Ad libitum, expressive). The key signature has two flats (Bb). The lyrics are in Hungarian. The piano part features a steady eighth-note bass line and chords in the right hand.

Mín - den reg - gel kö - szön - tes,
Rég nem vi - dá - mít lé - nyed.

The second line of the song continues the melody. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line and chords in the right hand. The key signature has two flats (Bb).

Á - mul - va né - zek rád,
Tá - vol vagy, mint ha - zám...

The third line of the song continues the melody. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line and chords in the right hand. The key signature has two flats (Bb).

Ér - zem be - szé - dem ér - ted.
Bú - mat csu - pán te ér - ted.

The fourth line of the song continues the melody. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line and chords in the right hand. The key signature has two flats (Bb).

F7 Bb

Csen - de - sen csil - lo - gó hó - vi - rág
In - du - lok ha - za már nem - so - ká,

mp

Eb C F F7

Élj so - ró - ká e fény - ben!
Vá - rom úgy a per - cet...

Bb Fm6 Eb Ebm

Légy vi - dám! várj re - ám!
Kis vi - rág, hó - vi - rág,

Bb F7 1. Bb

Visz - sza - jö - vők, í - gé - rem.
Szív - ből sze - ret - lek té - ged.

2. Bb Bb Gm7

gé - rem. gé - rem.
té - ged. té - ged.

mp

Optional Final Ending

32.

*

Cm7 F9 Bb
 p rall. pp
 *

* A dallam szerzője: Richard Rodgers. A *The Sound of Music* c. film egyik legnépszerűbb darabja. A világhírű dalt méltán lehet a hazaszeretet szimbólumának nevezni.

Ford.: Dr. Almási Mihály
Cleveland, Ohio, 1983

FÜGGELÉK

A leghíresebb énekek története

(A sorszámok az egyes énekek számát jelölik könyvünkben)

1. Szent vagy (Holy, Holy, Holy)

Minden idők egyik legnépszerűbb éneke. 1826-ban írta *Reginald Heber* püspök. A szöveg a Jelenések könyve 4:8–11-re épül. Az ének elsősorban a Szentháromság vasárnapjára készült, az angol püspök a Szentháromság magasztalására szánta, — azonban, mint látszik, minden más istentiszteleti alkalmon is tökéletes. Úgy tudják, hogy ez az az ének, amely a világon a legtöbb énekeskönyvben szerepel.

5. Jézus, Te Drága (Fairest Lord Jesus)

Eredetileg sziléziai népének volt. Állítólag már a 12. században ismert. A kereszt lovagok kedvenc éneke. Mivel a természet szépségeiről is szól, a "természet indulójának" is szokták nevezni. Világszerte ismert. Amerikában *Richard Storrs Willis*, a neves publicista és egyház-zenész népszerűsítette (1850). Magyar vonatkozása is van: *Liszt Ferenc* előszeretettel használja Szent Erzsébet című művében.

10. Az Úr vezet (He Leadeth Me)

A szöveget Rev. Joseph H. Gilmore írta, aki a New Hampshire-i kormányzó fia volt. 1862 márciusában - az amerikai polgárháború idején — Philadelphia történelmi nevezetességű baptista templomában (First Baptist Church, a Broad és az Arch utcáknál) prédikált. A súlyos háborús helyzet miatt a 23. Zsol-tárt választotta alapigéül. Prédikáció közben nem tudott szabadulni a gondolatról, és igen sokszor ismételte: "terelget engem", "nyugtat engem"... Később (egy diakónus otthonában) följegyezte gondolatait. Aztán megfelekezett a dologról. Felesége, amikor megtalálta a 4 versszakos versikét, elküldte William Bradbury-nak, a híres egyház-zenész komponistának, aki 1864-ben megzenésítette a verset és kiadta az azóta igen népszerűvé lett éneket.

16. Ó, drága kegyelem (Amazing Grace)

Szerzője *John Newton* (1725—1807). Sokan úgy vélik, hogy ezt az éneket csak ő volt képes ilyen szépen megírni, hisz egész életét átszötte az a csodálatos kegyelem, amelynek az 1770-ben íródott világhírű ének emléket állít. Fiatalon (tengerészként) álmokat kergetett, de fájdalmasan csalódott.

John Newton maga írta meg sírfeliratát. Aligha lehetne ennél tömörebben és ékeesebben szólni azokról a mélységekről és magasságokról, melyeket megjárta: 'John Newton, jegyző, egykor hitetlen és kicsapongó, akit a Megváltó Úr Jézus Krisztus gazdag kegyelme megőrzött, megigazított, akinek megbocsátott és akit az evangélium hirdetésére elválasztott, akit nehéz volt Krisztusnak legyőznie.'

Az ének minden sorából bűnei fölött való bánkódás, és az isteni kegyelem fölfedezése nyomán megtalált öröm árad. Bűnbánati- és örömkönnyek együtt!

18. Ó, Betlehem kis városa... (O Little Town of Bethlehem)

Ez az ének olyan "hirtelen" született, mint amilyen hirtelen megjelent az angyalsereg a betlehemi mezőn az Úr Jézus születésekor. Bizonyára már 1865 karácsony estéjén megfogant, amikor *Philips Brooks*, a későbbi neves püspök a Szentföldön részt vett egy istentiszteleten a Nagy Konstantin által épített ősi

bazilikában. Ekkor 36 éves volt. Ugyanezen az estén több barátjával, lóháton érkezett Jeruzsálemből Betlehembe. Betlehem utcáin sétálva arra az első karácsony éjszakára gondolt, amelyen az Úr Jézus született. Három évvel később, még mint a Szentháromság Egyház lelkésze, Philadelphiában, a gyermekek kívánságára új karácsonyi éneket írt. Szentföldi élményei különösen élesen rajzolódtak elé. Ekkor jegyezte le a sorokat: "Ó, Betlehem kis városa, Mily csendben fekszel ott..." A vers egyetlen este elkészült.

Másnap, amikor az egyházi iskola szuperintendense és orgonistája bement Brooks órájára, az átadta a verset az orgonistának, és megkérte, hogy írjon hozzá zenét. *Lewis Redner* elvállalta a feladatot, de sehogyan se kapott inspirációt. Karácsony előtti éjszaka azonban arra riadt föl álmából, hogy éneklí az új éneket. Kiugrott az ágyból, és azonnal leírta a dallamot, ami hihetetlen világossággal adatott neki, aztán nyugodtan visszafeküdt. Reggel első dolga volt harmonizálni az éneket. A Szentháromság Egyház gyermekei már ugyanazon a napon boldogan énekeltek az azóta világhírűvé lett gyönyörű karácsonyi éneket.

Az ének fordítója *Kőrösi Béla*, a II. világháborúban tragikus körülmények között, fiatalon elhunyt baptista lelkipásztor, kiváló egyház-zenész.

19. Egy fényes, téli éjszakán (It Came Upon the Midnight Clear)

A népszerű karácsonyi éneket *Edmund Hamilton Sears* unitárius lelkipásztor írta 1850-ben. Életének legnagyobb részét a pásztori szolgálatban töltötte (27 évet Wayland, Massachusetts-ben). Legtöbb művét is itt adták ki.

20. Örvendj világ! (Joy to the World)

Talán nincs még egy olyan ének, amelyik olyan híres "ősökkel" dicsekedhet, mint ez a közel 300 éves karácsonyi dal. A szöveg az angol egyházi éneklés nagy mesterének, az énekirók óriásának, *Isaac Watts*-nak a műve. A zenét viszont a korál-interpretáció mestere, a kiváló zeneszerző, *George Frederick Handel* írta. A dallam egyébként a Messiásból vett adaptáció. Nos, nehéz lenne eldönteni, hogy melyikük járult hozzá jobban az ének világhíréhez. A kortárs zenei óriások egymás után mentek el az örökkévalóságba, s az "Örvendj világ..." is "örökkévalónak", halhatatlannak tűnik.

21. Halld, mint zengi... (Hark, the Herald Angels Sing)

Az angol *Charles Wesley* kétségtelenül minden idők egyik legtermékenyebb énekirója. Mégis, az anglikán egyház imakönyvébe csak tévedésből került be egyetlen énekszövege. Egy XVIII. századi nyomdász nem volt tisztában azzal, hogy a hivatalos egyház nem lelkesedik ezekért a Wesley-művekért — hogy enyhén fejezzük ki magunkat — s amikor egy kis helye volt az új egyházi imakönyvben, betette az anglikán pap, Wesley egyik karácsonyi versét. Amire kiderült ez az önkényesség, a szöveg már olyan népszerű volt, hogy nem lehetett eltüntetni. De ez még nem a vége a történetnek. A vers eredeti címe ez volt: Ének karácsonyra. Több, mint 100 évig mérsékelt lelkesedéssel használták, s bizonyára a fedélés homályába merül, ha nincs egy *William Haymen Cummings*, a híres tenorista, aki amikor *Felix Mendelssohn* egyik darabjával foglalkozott, fölfigyelt arra, hogy milyen tökéletes Wesley karácsonyi énekének szerkezete... Mai formájában ő újította föl Wesley versét Mendelssohn erőteljes dallamára. Így lett Wesley régi énekéből a lehető legnagyszerűbb karácsonyi ének.

22. Karácsonyi ima (Messze egy jászolban — Away in a Manger)

Ezt a kedves kis karácsonyi éneket gyakran "Luther bölcsődalának" is nevezik. (Mi itt nem a Luthernek tulajdonított dallammal közöljük az éneket, hanem

W.J. Kirkpatrick dallamával. A szöveg szerzője ismeretlen. Egyesek ugyan ezt is Luthernek tulajdonítják. Mindenesetre már a XVI. sz. szakértői felfigyeltek rá. A német lutheránus eredet a valószínű. Persze nem a szerzőség kérdése itt a fontos, hanem az, hogy szinte minden nemzet gyermekei egyforma lelkesedéssel éneklék karácsonykor. A "kicsiny Úr Jézus" minden gyermek szívéhez közel kerül ebben a kedves kis énekben.

Miből énekeltek (és énekelnek) az amerikai magyar baptisták?

Magyarországról az 1880-as évektől kezdve érkeznek bevándorlók Amerikába.

A szervezett magyar—amerikai baptista misszió fontos dátuma 1899. Ekkor alakult meg az első amerikai magyar baptista gyülekezet Cleveland, Ohio-ban.

1908-ban szervezték meg elődeink az Amerikai Magyar Baptista Szövetséget. Ekkor 13 gyülekezet tartozott a szövetséghez.

A baptisták mindig és mindenütt szerettek énekelni. *Vajon miből énekeltek (és énekelnek) az amerikai magyar baptisták?*

1. Magyarországi baptista énekeskönyvekből. Ezek közül a clevelandi Történelmi Emlékgyűjteményben megtalálható szinte minden fontos kiadvány. Elődeink magukkal hozták pl. a SION ÉNEKEI c. könyvet. Ennek 1900-ban Budapesten megjelent második kiadása volt a népszerűbb. Hozták A HIT HANGJAI c. gyülekezeti énekeskönyvet, kezdve az első kiadással (Budapest, 1905), és folytatva egészen a legújabbig (12. átdolgozott és gyermekénekekkel bővített kiadás, Budapest, 1981). Hozták a KIS ÉNEKES c. vasárnapi iskolai énekeskönyvet. Ebből a 3. kiadás (Budapest, 1919) és a 6. kiadás (Budapest, 1928) van meg emlékgyűjteményünkben. Hozták a Budapesten 1913-ban megjelent EVANGÉLIUMI KARÉNEKEK c. vegyeskari gyűjteményt és annak újabb kiadását. Hozták a GEDEONITÁK-at, a HALLELUJÁ-t, 1956 után az EVANGÉLIUMI ÉNEKEK-et, és megrendelték az új, 1968-ban Budapesten kiadott EVANGÉLIUMI VEGYESKAROK c. könyvet, sőt ennek legújabb, 1976-os kiadását is. Hoztak régi harmónium és orgonaiskolákat, és megrendelték a legújabbakat (Beharka Pál: GYÜLEKEZETI HARMÓNÍUM- ÉS ORGONA-JÁTÉK, I—II.)

2. Egy idő után megindult az Amerikai Magyar Baptista Énekeskönyvek kiadása. A teljesség igénye nélkül adunk ezekről egy áttekintést.

Úgy gondoljuk, hogy döntő szerepe lehetett e munkában Orosz István clevelandi lelképásztornak, az Amerikai Magyar Baptista Theológiai Szeminárium későbbi dékán-tanárának, aki 1908-ban érkezett Cleveland Ohio-ba. Korábban a Budapest Nap u-i Gyülekezet másodlelkésze és a 60 tagú vegyeskar karnagya volt.

Az egyes énekeskönyvek adatai — pontosabban azok hiánya — nagy szerénységről tanúskodik (amit a történészek nem-igen szeretnek!). Sokszor még az sem derül ki, hogy egy-egy könyvet mikor és hol adtak ki, vagy hogy kik szerkesztették. Az amerikai baptista énekeskönyvek közül elsőnek említjük A HIT HANGJAI amerikai kiadását (Cleveland, Ohio, 1918). Ez egy 275 éneket tartalmazó válogatás először vagy bevezetés nélkül.

Kétség kívül régi, de évszám nélküli énekeskönyv az ÖRÖMHANGOK (Összeállította: Shary János, Cleveland, Ohio). A DICSÉRETEK I. kiadása 1927-ben jelent meg (New Yorkban nyomtatták). Ez az első amerikai "stílusú" énekeskönyv, mely a végén már tartalmaz bizonyos liturgikus bibliai szövegeket, amerikai mintára. A könyvben 498 ének van. Néhány hazafias ének is helyet kapott a könyvben. A magyar Himnusz mellett — itt először — a három nevezetes amerikai hazafias ének: 1. America the Beautiful, 2. My Country, 'This of Thee, 3. The Star-Spangled Banner.

A DICSÉRETEK II., javított kiadása újra évszám nélkül jelent meg. Az előszóból úgy tűnik, hogy 1939–40-ben. A kottás anyag (a 270. énekig) változatlanul követi az első kiadást, marad tehát a fent említett 3 hazafias amerikai ének, de az összes többi magyar. A 271-es énektől kezdve viszont a 493-as befejező énekig teljesen át van dolgozva az anyag. A tárgymutatóban itt először találkozunk a tipikusan amerikai "apák napjával". Az előszóban ezt olvassuk: *"Egy néhány elkerülhetetlenül szükséges angol énekkel is gazdagítottuk e művet..."* Nos, 1927-ben került először összesen 3 angol hazafias ének a DICSÉRETEK c. magyar baptista énekeskönyvbe, azután pedig 1940 táján egy függelék a DICSÉRETEK 2. kiadásába: összesen 25 népszerű amerikai baptista ének. 1940-ig — az énekeskönyvek tekintetében, s ez igen fontos adat! — *gyakorlatilag egynyelvűségről beszélhetünk!* (Valójában az 50-es évek elejéig jellemző az "egynyelvűség" — ami itt természetesen nem azt jelenti, hogy az angolnak semmi szerepe se jut, de azt igen, hogy az uralkodó istentiszteleti nyelv a magyar.)

Az ÉBRESZTŐ HANGOK c. énekeskönyv 2. kiadása van birtokunkban (kiadja: Petre Gábor, Cleveland, Ohio, 1932). Abszolút magyar könyv 182 éneggel.

1953-ban jelent meg szintén Clevelandban — immár angol főcímmel — az AMERICAN-HUNGARIAN HYMNAL.

Kétnyelvű gyűjtemény, de már inkább angol, mint magyar. Miért? Először is azért, mert a kotta alatt mindenütt angol a szöveg, s a magyar szövegek külön, a kottától függetlenül vannak betörölve. Ez pedig egy kottás énekeskönyvnél igen fontos jellemző. Másodszer azért, mert kizárólag olyan énekeket tartalmaz (összesen 327-et), amelyeknek van angol eredetije vagy változata.

1974 a fordulat éve az énekeskönyvek tekintetében. Ekkor jelenik meg dr. Haraszi Sándor gondozásában Tóth Dániel: EVANGÉLIUMI ÉNEKEK c. tiszta magyar énekeskönyve 71 gyakorlatilag újnak számító éneggel. Ugyanebben az évben (1974) publikálja a Magyar Bethánia Gyülekezet (Cleveland, Ohio) a második tiszta magyar énekeskönyvet ZENGJEN AZ ÉNEK címmel. A könyv Hetényi Pál magyarországi baptista lelkipásztor énekeit tartalmazza, összesen 79-et. Az énekeket harmonizálta — többek között: Beharka Pál, Hetényi Attila, Juhász János, Tóth Gábor, Nagy Nándor stb. Ez a tradíció folytatódott 1983-ban, amikor az Amerikai Magyar Baptista Konferenciája kiadta az EVANGÉLIUMI ÉNEKEK c. füzetet 29 népszerű angol éneggel, természetesen magyar fordításban. 1985-ben dr. Almási Mihály lelkipásztor egy újabb, 66 magyar éneket tartalmazó füzetet adott ki saját költségén. Az énekeket (dallamot és szöveget egyaránt) Almási Mihályné írta, Tóth Gábor, Udvarnoki András és dr. Héthalmi Páth Károly harmonizálta. Az elmúlt 3 esztendőben tehát ez a füzet, melyet kezében tart az olvasó, a harmadik amerikai baptista énekgyűjtemény.

Az éneklés szerves része istentiszteleteinknek, de szeretünk énekelni családi áhítat alkalmával, karácsony este — családi körben — és sorolhatnám. A könyv anyagának válogatásánál arra törekedtem, hogy gyerekek, fiatalok és felnőttek, gyülekezeti, vasárnapi iskolai és egyéni énekléshez egyaránt találjanak legalább néhány kedves éneket a füzetben.

Köszönjük mindazoknak az áldozatát, akik adományaikkal segítették a könyv kiadását.

"Énekeljete az Úrnak új éneket, énekelj az Úrnak te egész föld!"
(Zsolt. 96:1)

1985. november 28.
Thanksgiving napján

Dr. Almási Mihály
lelkipásztor, a "TOLLE LEGE"
Magyar Iratmissziós Társaság elnöke

AZ AMERIKAI MAGYAR BAPTISTÁK KONFERENCIÁJÁNAK KIADVÁNYAI

1. *Almási Mihályné: Mese a báránypárról.* Képes füzet gyermekeknek. (Cleveland, Ohio, 1983.)
— Elfogyott —
2. *Almási Mihályné: Hogyan szerette meg Jutka a Bibliát?* Képes füzet gyermekeknek. (Cleveland, Ohio, 1983.) — Elfogyott —
3. *Evangéliumi énekek.* Szerkesztette: dr. Almási Mihály. (Cleveland, Ohio, 1983.) Ifjúsági énekek.
— Elfogyott —
4. *Almási Mihályné: Maradj velem!* Verses könyv. (Cleveland, Ohio, 1984.) Szerkesztette: dr. Almási Mihály. A könyv teljes kiadási költségét a szerkesztő fedezte. — Kapható — Ára: \$6.00
5. *Ráma, 1983. Évkönyv.* Szerkesztette: Herjeczki Géza. (Toronto, Ont., 1983.)
— Kapható — Ára: \$3.00

A "TOLLE LEGE" Magyar Iratmissziós Társaság kiadványai

(Alapító elnök: Dr. Almási Mihály)

6. *Csopják Attila: A gyújtogató fia.* Képes hasonmás kiadvány. A borítón a szerző fényképe és életrajza. Utószó: dr. Almási Mihálytól. — Elfogyott — Ára: \$6.00
7. *Robotos (Laskai Mihály): Az ürvény szélén.* "Az élet titkaiból" c. sorozat 27. füzetének hasonmás kiadása. Utószó: dr. Haraszti Sándortól. — Elfogyott — Ára: \$3.00
8. *Robotos (Laskai Mihály): Vissza a halál küszöbéről.* (Mahotka Ferenc legszörnyűbb napjai.) "Az élet titkaiból" c. sorozat 28. füzetének hasonmás kiadása. — Elfogyott — Ára: \$3.00
9. *Emericus (Dr. Somogyi Imre): A kolduskirály.* "Az élet titkaiból" c. sorozat 20. füzetének hasonmás kiadása. — Elfogyott — Ára: \$3.00
10. *Robotos (Laskai Mihály): A kiritói boszorkány, I.* "Az élet titkaiból" c. sorozat 23. füzetének hasonmás kiadása. — Kapható — Ára: \$3.00
11. *Robotos (Laskai Mihály): A kiritói boszorkány, II.* "Az élet titkaiból" c. sorozat 24. füzetének hasonmás kiadása. — Kapható — Ára: \$3.00
12. *Emericus (Dr. Somogyi Imre): A szökevény.* "Az élet titkaiból" c. sorozat 19. füzetének hasonmás kiadása. — Kapható — Ára: \$3.00
13. *Emericus (Dr. Somogyi Imre): A kolostor titka.* "Az élet titkaiból" c. sorozat 14. füzetének hasonmás kiadása. — Elfogyott — Ára: \$3.00
14. *Anna Stean: Evangelina.* Elbeszélés az észak-amerikai rabszolgaság idejéből. Hasonmás kiadvány. — Kapható — Ára: \$5.00
15. *Dr. Almási Mihály: A nagy kaland.* Képekkel illusztrált elbeszélés. — Kapható — Ára: \$2.00
16. *Asszisi Ferenc élete.* (Írta: Tersteegen, fordította: Csia Lajos.) Hasonmás kiadvány.
— Elfogyott — Ára: \$2.00
17. *Csopják Attila: Mi jön a fellegekbe?* Elbeszélés. Hasonmás kiadvány. — Kapható — Ára: \$3.00

AZ AMERIKAI MAGYAR BAPTISTA THEOLÓGIAI SEMINÁRIUM KIADVÁNYAI

18. *Dr. Almási Mihály: Jézus Krisztus a gyülekezet Ura.* Theológiai tanulmány. (Cleveland, Ohio, 1984.)
— Kapható — Ára: \$6.00
19. *Dr. Almási Mihály: A szeretetről és a tisztátalanságról a Biblia fényében.* Theológiai tanulmány. (Cleveland, Ohio, 1985.) — Kapható — Ára: \$3.00

GYÜLEKEZETI KIADVÁNYOK

20. *Dr. Almási Mihály: A clevelandi magyar baptista misszió 85 éves története.* Jubileumi évkönyv, 1889—1984. Kiadja a Hungarian Bethany Baptist Church. (Cleveland, Ohio, 1984.)
— Kapható — Ára: \$6.00
21. *Magyar Baptista Tábor, Ráma, 1960—1975—1985.* Emlékkönyv. Összeállította: Herjeczki A. Géza. Kiadja a First Hungarian Baptist Church (Toronto, Ont., 1985.) — Kapható — Ára: \$6.00

EGYÉNI KIADVÁNYOK

22. *Evangéliumi énekek.* Almási Mihályné válogatott énekeinek gyűjteménye. Kiadja: dr. Almási Mihály. (Cleveland, Ohio, 1985.) — Kapható — Ára: \$3.00

*

Kiadványaink megrendelhetők a következő címen:

Dr. Almási Mihály
"TOLLE LEGE" MIT

8758 Olde Eight Road, Northfield Center, Ohio 44067

Make check payable:

The Hungarian Bethany Baptist Church "TOLLE LEGE".

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó (Dr. Haraszti Sándor)	(Oldalszám)	3
A teremtés	(Énekszám)	25
Adj Uram, ma új szívet!		12
Aludj, kis mag!		27
Az Úr vezet		10
Azt gondolom		30
Bármerre hív, megyek		8
Bízd rá magad!		9
Biztosan visszajön Jézus		6
Csilingel a csengő		23
Dicsért Istenünket!		26
Egy fényes, téli éjszakán		19
Esti imádság		34
Ha Jézustól nyerted békéd		17
Halld, mint zengi		21
Himnusz (magyar nemzeti imádságunk)	könyvünk hátoldalán	
Hóvirág		36
Hull a vér a Golgotán		4
Így szól ma tehozzád Jézus		14
Imádság		33
Isten szeretet		31
Jézus, Te Drága		5
Karácsonyi ima		22
Ki ez a kisgyermek?		24
Követem Őt		11
Minden gyönyörű		32
Nagy a Te hűséged		15
Ott van egy zöldelő halom		28
Ó, Betlehem kis városa		18
Ó, drága kegyelem		16
Ó, jöjj dicső Király!		2
Ó, mily jó		7
Örvendj világ!		20
Ő él!		3
Szántjuk a földet		29
Szent vagy		1
Szózat (Hazádnak rendületlenül...)		35
Vándorútam		13
FÜGGELÉK		
A leghíresebb énekek története	(Oldalszám)	39
Miből énekeltek (és énekelnek) az amerikai magyar baptisták? ...		41
Az Amerikai Magyar Baptisták Konferenciájának kiadványai		43
Tartalomjegyzék		44
Tárgymutató		45
Versek: 1. Énekelnek (Túrmezei Erzsébet)		47
2. Esti harangszó (Túrmezei Erzsébet)		48

TÁRGYMUTATÓ

Evangélizációs énekek

Isten dicsőítése: 1., 2.

Nagypéntek: 4.

Húsvét: 3.

Jézus visszajövele (advent): 6.

Evangélizáció (hívogatás): 5., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 14., 16.

Bizalom Jézusban: 7., 8., 9., 10., 13.

Isten hűsége: 15.

Jézus kegyelme: 16.

Jézus békéje: 17.

Karácsonyi énekek (felnőtteknek): 18., 19., 20., 21.

Gyermekénekek

Karácsonyi énekek (gyerekeknek): 22., 23., 24.

A teremtés: 25., 32.

Isten dicsőítése: 26.

Isten és a természet: 27., 29., 31., 32.

Jézus Krisztus halála, szenvedése: 28.

Jézus és a gyerekek: 30.

Imádságok: 33., 34.

Hazafias énekek: 35., 36. és a hátsó borító

**JÖJJETEK EL, ÖRVENDEZZÜNK AZ ÚRNAK,
VIGADOZZUNK A MI SZABADÍTÁSUNK KÖSZIKLÁJÁNAK!
MENJÜNK ELÉBE HÁLAADÁSSAL,
VIGADOZZUNK NÉKI ZENGEDEZÉSEKKEL!**

(95. Zsolt. 1—2.)

**JÖJJETEK, HAJOLJUNK MEG,
BORULJUNK LE, ESSÜNK TÉRDRE AZ ÚR ELŐTT,
A MI ALKOTÓNK ELŐTT!**
(95. Zsolt. 6.)

AZ ÚRTÓL TANULT IMÁDSÁG

Ti tehát így imádkozzatok:

Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben, szenteltessék meg a te neved, jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, mint a mennyben, úgy a földön is; a mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek; és ne vígy minket a kísértésbe, de szabadíts meg minket a gonosztól; mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség, mindörökké. Ámen. (Mt. 6:9—13)

Énekelnek!

*Ujjongva énekeljétek,
hegyek! Ésaías 49, 13*

*Hegyek hófehér ragyogásban,
vagy tavaszvárón, dísztelen,
az ősi kérést mostanában
annyiszor elismételem,
s várakozva nézek felétek.
Mi lenne, hogyha hirtelen
mind énekelni kezdenétek!*

*Ti kedves budai hegyek,
s a Bakony, Börzsöny, Mecsek, Mátra,
meg a Kárpátok koszorúja...
Az Alpok, Andok, Himalája
és minden hegye a világnak
ha óriás, gyönyörű karban
egyszerre mind felujjongnának,
s hegyek kara hirdetné szerteszét
Isten szeretetét!*

— Túrmezei Erzsébet —

Esti harangszó

*Kísér az esti harangszó
meleg hangja. Megyek hazafelé.
Megint egy nap mögöttem.
Szóltam, hallgattam, írtam, tettem...
volt elvégezett, van elvégzetlen.*

*(Mögöttem egy nap. Vagy egy élet?
Takarjon be, Jézus, drága véred!)*

*Arcomon érzem még simogatását
a búcsúzó sugárnak.*

*Kísér az esti harangszó
meleg hangja. Megyek hazafelé...
és otthon várnak.*

— Túrmezei Erzsébet —

